

Odpovědi Benedikta XVI. na otázky během vigilie Světového setkání rodin

Milán 2.6.2012

1. Cat Tien (děvčátko z Vietnamu)

Ciao Papeži! Jsem Cat Tien a pocházím z Vietnamu. Je mi sedm let a chtěla bych ti představit svoji rodinu. On je můj tatínek, Dan, a moje maminka je Tao, a to je můj bratříček Binh. Ráda bych věděla něco o tvé rodině a o tom, jak to bylo, když jsi byl tak malý, jako já..

Svatý Otec: *Díky Ti, drahá, a díky rodičům. Srdečné díky. Zajímají tě tedy vzpomínky na moje dětství. Bylo by jich hodně. Řeknu jich jenom několik. Pro rodinu byla u nás vždycky podstatná neděle, která však začínala již v sobotu odpoledne. Otec nám četl nedělní čtení ze mše z jedné knihy, která byla v té době v Německu velmi rozšířená a kde byla také vysvětlení jednotlivých textů. Tak začínala neděle: radostnou atmosférou jsme vstoupili do liturgie. Druhý den jsme šli na mši. Bydleli jsme nedaleko Salzburgu a byli jsme tedy obklopeni hudbou – Mozarta, Schuberta, Haydna – a když začínalo Kyrie, bylo to jakoby se otevíralo nebe. Doma pak byl přirozeně velký společný oběd. A hodně jsme zpívali. Můj bratr je velký muzikant, již jako malý chlapec pro nás všechny skládal hudbu, takže zpívala celá rodina. Tatínek hrál na citeru a zpíval. Ty chvíle jsou nezapomenutelné. Potom jsme také společně cestovali, chodili na procházky. Bydleli jsme nedaleko lesa a tak bylo moc krásné vyjít do lesa, kde jsme si hráli a prožívali různá dobrodružství. Jedním slovem: byli jsme jedno srdce a jedna duše, s množstvím společných zkušeností, i v dobách velmi špatných, protože byla válka, před tím diktatura a pak chudoba. Avšak tato vzájemná láska, tato radost i nad jednoduchými věcmi byla mocná, takže jsme dovedli přemáhat a snášet i to špatné. Myslím, že velmi důležité bylo právě to, že i nepatrné věci přinášeli radost, protože byly výrazem radosti srdce druhých. A tak jsme vyrůstali v jistotě, že je dobré být člověkem, protože jsme viděli, jak se Boží dobrota odrážela v rodičích a sourozencích. A popravdě řečeno, pokud bych si měl trochu představit, jak to bude v Ráji, vybavuje se mi vždycky čas mého mládí a dětství. V tomto kontextu důvěry, radosti a lásky jsme byli šťastní, a myslím, že v Ráji to bude podobné jako v mém dětství. V tomto smyslu doufám, že až půjdu na „onen svět“, půjdu „domů“.*

2. Serge Razafinbony a Fara Andrianombonana (snoubenci z Madagaskaru)

Serge: Svatosti, jsme Fara a Serge, a pocházíme z Madagaskaru. Poznali jsme se ve Florencii, kde jsme studovali, já strojařinu a ona ekonomiku. Jsme zasnoubeni čtyři roky a sníme o tom, že jakmile skončíme studia, vrátíme se do své vlasti, abychom byli platní svému národu také svojí profesí.

Fara: Rodinné vzory, který převládají na Západě, nás nepřesvědčují, ale jsme si vědomi, že také mnohé tradice naší Afriky je zapotřebí určitým způsobem překonat. Cítíme se stvořeni jeden pro druhého a proto se chceme vzít a založit rodinu. Chceme, aby byl každý aspekt našeho života orientován hodnotami evangelia. Mluví-li se však o manželství, Svatosti, je tu slovo, které nás přitahuje a zároveň budí bázeň více než jiné: slůvko „navždy“.

Svatý otec: *Drazí přátelé, děkuji za vaše svědectví. Provázím vás modlitbou na cestě vašich zasnub a věřím, že založíte rodinu na evangelních hodnotách, rodinu „navždy“. Poukázali jste na různé typy manželství. Máme „mariage coutumier“ v Africe a Západní typ manželství. Popravdě řečeno, až do konce 19. století převládal také v Evropě jiný model manželství než dnes. Manželství bylo neřídka uzavíráno mezi určitými klany a usilovalo se o zachovu klanu, otevřenou budoucnost, uchování majetku apod. Klany hledaly mezi sebou páry v naději, že se k sobě budou hodit. Tak tomu bylo i našich zemích. Vzpomínám si, že tak tomu bylo i v jedné malé vesničce, kde jsem chodil do školy. Ale od devatenáctého století nastoupila emancipace jednotlivce, osobní svobody. Manželství se už nezakládá na vůli druhých, ale na osobní volbě; předchází mu láska, následují zasnuby a pak manželství. V té době jsme byli všichni přesvědčeni, že je to jediný správný model a že láska sama je zárukou onoho „navždy“, protože láska je absolutní, chce všechno a tedy i veškerý čas – trvá navždy. Bohužel, realita taková není vždy. Je zřejmé, že zamilovanost je krásná, možná ne vždy tak trvalá jako cit; netrvá navždy. Je tedy jasné, že přechod od zamilovanosti k zasnubám a pak k manželství vyžaduje určitá rozhodnutí, vnitřní zkušenosti. Jak jsem řekl, cit lásky je krásný, ale musí být očišťován, musí procházet cestou rozlišování, to znamená, že musí dojít také na rozum a vůli. Musí dojít ke sjednocení rozumu, citu a vůle. V obřadu uzavírání manželství se církev neptá: «Jsi zamilován?», nýbrž «Chceš?», «Jsi rozhodnut?». Zamilovanost se tedy musí stát pravou láskou a zapojit vůli a rozum do procesu, kterým je zasnoubení, očišťování, prohlubování, aby pak opravdu celý člověk se všemi svými schopnostmi, spolu s rozumovým rozlišováním a silou vůle řekl: «Ano, to ať je můj život». Často myslívám na svatbu v Káni. První víno je překrásné, tedy zamilovanost. Netrvá však navždy, musí přijít druhé víno, musí kvasit, růst a zrát. Definitivní láska, která se stane skutečně „druhým vínem“ je krásnější, lepší než první víno. To je třeba hledat. Tady je také důležité, aby nikdo nebyl izolován. Je zde On a Ona, ale také farní společenství, církev, přátelé. Toto všechno: správná personalizace, společenství života s druhými, s rodinami, které si vzájemně pomáhají, je velmi důležité, a jedině v tomto zapojení celého společenství, přátel, církve, víry a samého Boha roste víno, které bude navždy. To vám přeji.*

3. Rodina Paleologos (z Řecka).

Nikos: Kalyspera. Jsme rodina Paleologos. Pocházíme z Athén. Jmenuji se Nikos a moje manželka Pania. Naše dvě děti Pavlos a Lydie. Před lety jsme spolu se dvěma společníky investovali všechno, co jsme měli, do malé firmy věnující se informatice. Přišla těžká ekonomická krize, klientů drasticky ubylo a ti, kteří zůstali, stále více oddalují platby. Stěží dokážeme zaplatit dvěma zaměstnancům, a na nás společníky zůstává jen nepatrně. Každým dnem ubývá prostředků na obživu našich rodin. Naše situace je jednou z mnoha, mezi miliony dalšími. Ve městě chodí lidé se svěšenou hlavou. Nikdo nikomu nedůvěřuje, nedostává se naděje.

Pania: Přestože věříme v prozřetelnost, jen s námahou si dovedeme představit budoucnost svých dětí. Jsou dny, Svatý otče, kdy se ptáme, co dělat, abychom neztráceli naději. Co může říci církev těmto lidem, jednotlivcům i rodinám, kterým se nedostává perspektiv?

Svatý otec: *Drazí přátelé, díky za vaše svědectví, které zasáhlo moje srdce i srdce nás všech. Co můžeme odpovědět? Slova nestačí. Měli bychom učinit něco konkrétního a všichni trpíme tím, že nemůžeme dělat nic. Mluvme nejprve o politice: mám za to, že by měl ve všech stranách posílit smysl pro odpovědnost, aby se neslibovaly věci, které nemohou být uskutečněny, aby se neusilovalo jenom o hlasy voličů, ale byla přijata odpovědnost za blaho všech; aby se pochopilo, že politika je vždycky i lidskou a mravní odpovědností před Bohem a lidmi. Jedinci pak samozřejmě trpí a musí snášet danou situaci často bez možnosti se bránit. Nicméně, můžeme také říci: Každý se snažíme dělat, co je možné, myslet na sebe, na rodinu a na druhé s velkým smyslem pro odpovědnost a s vědomím, že oběti jsou nezbytné, aby bylo možné postoupit vpřed. Za třetí: co můžeme dělat my? To je otázka, kterou si v této chvíli kladu. Možná, že by mohlo pomoci partnerství mezi městy, rodinami, farnostmi.. V Evropě máme síť různých partnerství, kulturní výměny, které jsou jistě velmi dobré a užitečné, ale možná, že je zapotřebí partnerství jiného typu, totiž aby jedna konkrétní rodina na Západě, v Itálii, Německu, Francii přijala odpovědnost za pomoc jiné rodině. Podobně farnosti a města, která by v konkrétním smyslu skutečně poskytovala pomoc. Můžete si být jistí, že já a mnozí jiní se za vás modlíme, a tato modlitba nespočívá jen ve vyslovování slov, ale v otevírání srdce vůči Bohu, který dává kreativitu při hledání řešení. Mějme naději, že nám Pán pomůže, že Pán bude pomáhat stále.*

4. Rodina Rerrie (USA)

Jay: Žijeme blízko New Yorku. Jmenuji se Jay, pocházím z Jamajky a jsem účetní. Moje manželka Anna je pomocnou učitelkou. To je našich šest dětí od 2 do 12 let. Z toho si můžete, Svatosti, dobře představit, že náš život je neustálým během proti času, plný shánění a komplikací různého druhu. Také u nás ve Spojených státech je jednou z priorit udržení si pracovního místa a k tomu je třeba nehlédět na pracovní dobu, a často tím trpí právě rodinné vztahy.

Anna: Jistě, ne vždy je to snadné. Máme dojem, Svatosti, že instituce a podniky neusnadňují harmonizaci pracovní doby a rodinných rytů. Představujeme si, že ani pro Vás není snadné smířit nekonečné závazky s odpočinkem. Máte nějakou radu, která by pomohla při hledání této nezbytné harmonie? Jak pomoci rodinám žít ve víru tolika podnětů ukládaných soudobou společností, aby sváteční čas prožívaly podle Božího Srdce?

Svatý otec: *To je velká otázka. Myslím, že rozumím tomuto dilematu mezi dvěma prioritami: zásadním prvenstvím pracovního místa a prioritou rodiny. Jak obě tyto priority smířit? Mohu se pokusit o nějakou radu. Zaprvé: existují podniky, které poskytují určité výhody pro rodiny – při narozeninách apod. – a uvědomují si, že dopřát nějaké volno je v posledku výhodné i pro podnik, protože to posiluje lásku k práci, a tedy i samotný podnik. Chtěl bych proto vyzvat zaměstnavatele, aby mysleli na rodiny a na to, jak napomáhat tomu, aby tyto dvě priority byly sladěny. Za druhé: zdá se mi, že je třeba hledat určitou přirozenou kreativitu, což není vždy snadné. Každý by měl přinášet do rodiny alespoň nějaký drobný prvek radosti, pozornosti, sebezapření, aby rodina byla spolu a tak aby byly přijímány a překonávány noci, temnoty, o kterých jsme mluvili. Myslet na ono velké dobrodiní, kterým je rodina. I uprostřed velkých starostí přijít každý den s něčím krásným, nalézt smíření oněch dvou priorit. A potom neděle, svátek, doufám, že den Páně je v Americe dodržován. Domnívám se, že neděle jakožto den Páně je také velmi důležitá jakožto den člověka, abychom byli svobodní. To byl podle příběhu o stvoření původní úmysl Stvořitele: aby jeden den byli všichni volní. V této svobodě jednoho pro druhého, pro sebe, jsme svobodní pro Boha. Myslím, že bráníme-li neděli a svátky jako Boží dny a tím i dny lidství, bráníme tím svobodu. Přeji vše dobré.*

5. Rodina Araujo (Brazílie)

Maria Marta: Svatosti, stejně jako ve světě, dochází také u nás v Brazílii k rozpadům manželství a tyto případy narůstají. Jmenuji se Maria Marta, on je Manoel Angelo. Jsme spolu 34 let a již máme vnuky. Jako lékaři a rodinní psychoterapeuti se setkáváme s mnoha rodinami a vidíme, že v konfliktech mezi manžely narůstá těžkost odpustit a přijmout odpuštění.

V různých případech jsme se setkali s přáním založit nová manželství, něco pevného také pro děti, kt. se rodí z nových svazků.

Manoel Angelo: Některé z těchto znovu sezdáných párů by se chtěly přiblížit k církvi, ale když vidí, že nemohou přistoupit ke svátostem, jsou velmi zklamáni. Cítí se vyřazení, poznamenáni neodvolatelným rozsudkem. Tato velká soužení hluboce zraňují ty, kterých se dotknou. Tyto rány se stávají součástí světa a jsou to také zranění naše i celého lidstva. Svátý otče, víme, že církvi tyto situace velmi leží na srdci. Jaká slova a jaká znamení naděje jim můžeme poskytnout?

Svatý otec: *Drazí přátelé, díky za vaši velmi nezbytnou práci rodinných psychoterapeutů. Díky za všechno, čím pomáháte těmto trpícím lidem. Problém rozvedených a znovu sezdáných skutečně patří k velkým bolestem dnešní církve. A nemáme jednoduché recepty. Utrpení je velké. Můžeme jen povzbudit farnosti i jednotlivce, aby pomáhali těmto osobám snášet utrpení rozchodu. Řekl bych, že je přirozeně velmi potřebná prevence, to znamená prohlubovat od začátku zamilovanost do hlubokého, zralého rozhodnutí; dále doprovázet manželství, aby rodiny nikdy nebyly samotné, ale byly na své cestě skutečně doprovázeny. A pokud jde přímo o tyto lidi, musíme říci – jak jste řekli – že církev je má ráda. Tato láska však musí být vidět a cítit. Myslím, že je velkým úkolem farnosti, katolického společenství, udělat vše, co je v jejich možnostech, aby tito lidé cítili, že jsou milováni, přijímáni, že nejsou „mimo“, třebaže nemohou přijmout rozhršení a eucharistii. Musí nahlédnout, že i tak žijí plně v církvi. A pokud snad není možné udělit absoluci ve zpovědi, je důležitý stálý kontakt s nějakým knězem, duchovním vůdcem, aby mohli vnímat, že jsou vedeni a doprovázeni. Je také velmi důležité, aby pocítili, že eucharistie je opravdová a přijatá, pokud jsou ve společenství s Kristovým Tělem, neboť i bez „hmataelného“ přijetí svátosti, můžeme být duchovně sjednoceni s Kristem v Jeho Těle. Je důležité to pochopit a skutečně najít možnost, jak prožívat víru se Slovem Božím, se společenstvím církve a nahlédnout, že jejich soužení je pro církev darem, protože tím slouží všem, i obraně stabilní lásky a manželství. Toto utrpení není jen fyzickým a psychickým soužením, nýbrž utrpením pro velké hodnoty víry v církevním společenství. Myslím, že jejich utrpení, pokud je skutečně vnitřně přijato, je pro církev darem. Je třeba, aby věděli, že právě tak slouží církvi a jsou v jejím srdci.*